

VILIJAM SOMERSET MOM rođen je 1874. u Parizu, gde je živio do svoje desete godine. Školovao se u Kraljevoj školi u Kenterberiju i na Hajdelberškom univerzitetu. Nakon toga je studirao na medicinskom fakultetu pri Bolnici Svetog Tome s namerom da postane lekar, ali uspeh njegovog prvog romana *Lajza iz Lambeta* (1897) naveo ga je da se ipak opredeli za umetnost pisane reči. Međutim, iskustvo koje je stekao u bolnici provejava u njegovom prvom remek-delu, *O ljudskim okovima* (1915), dok je romanom *Mesec i stoparac* (1919) obezbedio sebi reputaciju priznatog romanopisca. Godine 1944. objavio je roman *Oštrica brijanja* koji je ekranizovan kao i *Oslikani veo*.

U isto vreme je stekao i status jednog od najuspešnijih autora londonske pozorišne scene. Posle prve drame, *Častan čovek* (1903), usledio je niz velikih uspeha u godinama neposredno pre i posle Prvog svetskog rata, a u jednom trenutku je samo Džordž Bernard Šo imao više dela koja se istovremeno izvode u Londonu. Pozorišnu karijeru završio je dramom *Šepi* (1933).

Kao autor kratkih priča proslavio se 1921. godine zbirkom *Podrhtavanje lista*, s podnaslovom *Pričice o pacifičkim ostrvima*, nakon koje je objavio više od deset zbirki.

Pisao je i putopise, poput *O kineskom paravanu* (1922) i *Don Fernando* (1935), eseje i kritike, kao i lične ispovesti, *Svođenje računa* (1938) i *Piščeva beležnica* (1949).

Skrasio se na jugu Francuske 1929. godine, gde je živio sve do svoje smrti 1965.

Biblioteka
XX vek

Urednik izdanja
Tea Jovanović

Naslov originala
William Somerset Maugham
THE PAINTED VEIL

Copyright © The Royal Literary Fund
Copyright © ovog izdanja *Dereta*, 2021

VILIJAM SOMERSET MOM

OSLIKANI VEO

Prevod sa engleskog
Aleksandar Milajić

Beograd

2021

DERETA

„... oslikani veo koji oni što žive zovu Životom.“

PREDGOVOR

Ovu priču su nadahnuli Danteovi stihovi koji glase:

*Deb, quando tu sarai tornato al mondo,
E riposato della lunga via,
Seguito il terzo spirito al secondo,
Ricorditi di me, che son la Pia:
Siena mi fè; disfecemi Maremma:
Salsi colui, che, innanellata pria
Disponando m'avea con la sua gemma.*

„Ah, kada se vratiš svetu koji osta za nama i odmoriš od puta koji si prošao“, nastavi treća duša kada drugoj zamre reč na usnama, „seti se mene, ja sam Pija, ako nisi znao, Sijena me rodila, a Marema ubila, kao što zna onaj koji me je prstenovao prstenom kada sam za njega verena bila.“¹

Bio sam student u Bolnici Svetog Tome i za uskršnji raspust imao sam šest nedelja samo za sebe. Sa odećom u

¹ Prevod Dragana Mraovića. (Prim. prev.)

gledston torbi² i dvadeset funti u džepu, otisnuo sam se na put. Posle Đenove i Pize, otišao sam u Firencu. Tamo sam u Via Lauri iznajmio sobu s pogledom na prelepu kupolu katedrale, u stanu jedne udovice koja je tu živela s ćerkom. Ponudila mi je (posle mnogo cenkanja) smeštaj i hranu za četiri lire na dan. Bojim se da se time nije naročito ovajdila, budući da sam imao ogroman apetit, i mogao sam bez pô muke da slistim brdo makarona. Imala je vinograd na toskanskim bregovima i, koliko me sećanje služi, njen kianti je bio najbolji koji sam pio u Italiji. Njena ćerka mi je svakog dana držala časove italijanskog. Tad mi se činilo da je već u godinama, mada ne verujem da joj je bilo više od dvadeset šest. Bila je u nezavidnoj situaciji. Njen verenik, oficir, poginuo je u Abisiniji, a ona se bila zavetovala na devičanstvo. Podrazumevalo se da će se posle smrti svoje majke (prsate, prosede, srdačne gospođe, koja nije nameravala da umre ni dana pre nego što dragi Bog bude našao za shodno) Ersilija zamonašiti. Ali ona se tome radovala. Volela je šalu. Za ručkom i večerom uvek je bilo veselo, ali je zato časovima pristupala krajnje ozbiljno, i imala je običaj da me odalami crnim lenjirom po prstima kad god nešto ne znam ili sam nepažljiv. Uvredio bih se što se ophodi prema meni kao prema detetu da me nije podsećala na one starovremenske pedagoge o kojima sam čitao, tako da mi je sve to bilo smešno.

Vreme mi je bilo ispunjeno. Dan sam počinjao prevodenjem nekoliko strana neke Ibzenove drame, kako bih postigao vrhunsku tehniku i lakoću u pisanju dijaloga; zatim sam, s Raskinovom knjigom u ruci,³ istraživao lepote

² Manja putna torba kutijastog oblika. (Prim. prev.)

³ Džon Raskin, *Jutra u Firenci*. (Prim. prev.)

Firence. Sledeći uputstva, divio sam se Đotovom tornju i Gibertijevim bronzanim vratima. Bio sam primereno oduševljen Botičelijevim delima u galeriji *Ufici* i s krajnje detinjastim podsmehom okretao leđa onome što se učitelju nije dopadalo. Posle ručka je sledio čas italijanskog, a onda sam ponovo izlazio da obilazim crkve i da gluvarim i sanjarim na obalama Arna. Posle večere sam odlazio u potragu za kakvom grešnom pustolovinom, ali bio sam tako nevin, ili bar tako stidljiv, da sam se uvek vraćao neokaljan kao što sam i izašao. Iako mi je dala ključ, sinjora bi uvek odahnula kad čuje da ulazim i zaključavam vrata, pošto se stalno plašila da ću zaboraviti to da uradim, nakon čega sam se vraćao izučavanju istorije gvelfa i gibelina. Bio sam bolno svestan da takvo ponašanje nije bilo svojstveno piscima iz doba romantizma, ali sam sumnjao da je ijedan od njih uspeo da sastavi šest nedelja u Italiji s dvadeset funti, tako da sam istinski uživao u svom trezvenjačkom i pregalačkom životu.

Kako sam već bio pročitao *Pakao* (uz pomoć prevoda, s tim što sam savesno tražio nepoznate reči u rečniku), Ersilija je počela od *Čistilišta*. Kad smo stigli do stihova koje sam naveo, objasnila mi je da je Pija bila plemkinja iz Sijene, koju je muž, podozrevajući da ga je prevarila i iz straha da će je njena porodica zbog toga ubiti, odveo u svoj zamak u Maremi, uveren da će joj tamošnja kužna isparenja doći glave. Ali ona nikako da umre, i na kraju je izgubio strpljenje i gurnuo ju je kroz prozor. Ne znam odakle je Ersilija sve to saznala, pošto objašnjenje u mojoj knjizi nije bilo toliko iscrpno, ali ta priča mi se iz nekog razloga urezala u pamćenje. Motala mi se po glavi, i godinama nakon toga mi se s vremena na vreme dešavalo da po dva-tri dana razmišljam o njoj. Ponavljao sam u

sebi stih: *Siena mi fè; disfecemi Maremma*. Ali bila je to tek jedna od brojnih tema koje su mi zaokupljale misli i prolazilo je dosta vremena dok je se ponovo ne setim. Naravno, video sam to kao savremenu priču, ali nikako nisam mogao da se dosetim okolnosti u kojima bi ona mogla da se odigra u današnje vreme, a da zvuči uverljivo. Rešenje sam pronašao tek tokom dugog putovanja po Kini.

Mislim da mi je ovo jedini roman u kom nisam počeo od lika, nego od priče. Teško je objasniti odnos između lika i radnje. Lik se ne može dobro razviti u praznom prostoru; čim zamislite nekog, zamislite ga u neakvim okolnostima, kako radi nešto, tako da i lik i makar njegove osnovne težnje postaju sastavni deo te maštarije. Ali u ovom slučaju, likovi su birani tako da se uklape u priču koju sam postepeno razrađivao; sastavljeni su od osoba koje sam odavno upoznao u drugačijim okolnostima.

Sa ovom knjigom sam imao poteškoća koje nisu strane piscima. Isprva sam hteo da se glavni junak i junakinja prezivaju Lejn, što nije ništa neuobičajeno, ali ispostavilo se da u Hongkongu postoji bračni par s tim prezime-
nom. Podneli su tužbu, pa su vlasnici časopisa u kome je roman počeo da izlazi u nastavcima morali da im isplate dvesta pedeset funti, a ja sam promenio prezime likova u Fejn. Onda je pomoćnik konzula, ubeđen da smo hteli da ga oklevetamo, zapretio da će i on podneti tužbu. Bio sam zatečen, pošto u Engleskoj možemo da stavimo premijera na pozornicu ili da ga upotrebimo kao lik u romanu, isto kao i kenterberijskog nadbiskupa ili ministra pravde, a nijedan od tih ljudi na najvišim položajima ne bi ni prstom mrdnuo. Bilo mi je čudno što neko ko je samo privremeno na jednom tako beznačajnom položaju misli da bi iko hteo da se nameri na njega, ali kako bih

izbegao nove neprilike, radnju sam iz Hongkonga prebacio u izmišljenu koloniju Čing Jen.⁴ Knjiga je u vreme kad se to dešavalo već bila izašla iz štampe, tako da su morali da je povuku iz prodaje. Neki od promućurnih kritičara koji su je dobili nisu vratili svoje primerke, pravdajući se ovim ili onim razlozima, i ti primerci, mislim da ih je oko šezdeset, sad imaju bibliografsku vrednost i kolekcionari ih kupuju po visokim cenama.

⁴ U kasnijim izdanjima radnja je vraćena u Hongkong. (Prim. aut.)

1.

Uplašeno je ciknula.

„Šta je bilo?“, upitao ju je.

Uprkos tami u zamračenoj sobi, video je da joj je lice najednom oblio užas.

„Neko je upravo pokušao da uđe.“

„Pa, možda je to bila ama,⁵ ili neki od slugu.“

„Oni nikad ne dolaze u ovo vreme. Znaju da uvek pri-
legnem posle ručka.“

„Ko bi drugi mogao da bude?“

„Volter“, prošaputala je drhtavim usnama.

Pokazala je ka njegovim cipelama. Pokušao je da ih nazuje, ali ušeprtljao se od nervoze, jer se njena uspaničenost sad prenela i na njega, a i bile su tesne. Ispustivši tih uzdah nestrpljenja, dodala mu je kašiku za cipele. Navukla je kimono i bosonoga otišla do toaletnog stola. Češljem je ponovo dovela kratku kosu u red pre nego što je on stigao da veže i drugu pertlu. Dodala mu je sako.

„Kako da izađem?“

„Bolje sačekaj malo. Izaći ću da vidim je li sve u redu.“

⁵ Nekadašnji naziv za služavku ili dadilju na Dalekom istoku. (Prim. prev.)

„Ono sigurno nije bio Volter. Nikad ne izlazi iz laboratorije pre pet.“

„A ko onda?“

Razgovarali su šapatom. Ona je drhtala. Pomislio je da bi se u neprilici sigurno izbezumila i najednom se naljutio na nju. Ako nije bezbedno, zašto mu je, dođavola, rekla da jeste? Zadržala je dah i uhvatila ga za mišicu. Okrenuo se da vidi šta ona gleda. Stajali su ispred prozora ka verandi. Kapci su bili zatvoreni, a reze navučene. Gledali su kako se bela porcelanska ručica polako okreće. Nisu čuli ničije korake napolju. Bilo je jezivo gledati to nečujno kretanje. Prošao je minut u potpunoj tišini. A onda videše kako, avetinjski jezivo, jednako oprezno, bešumno i zastrašujuće, počinje da se okreće i bela porcelanska ručica na drugom prozoru. Bilo je toliko strašno da je Kiti izgubila prisebnost i otvorila usta da vrisne, ali on je, primetivši to, munjevito stavio šaku preko njih i prstima pri-
gušio njen krik.

Tišina. Naslonila se na njega, klecavih kolena, na šta ga obuze strah da će se ona onesvestiti. Namršten, stisnutih zuba, odveo ju je do kreveta i naterao je da sedne. Bila je bela kao kreč, a i na njegovim obrazima se, uprkos preplanulosti, videlo da je bled. Stajao je kraj nje i opčinjeno zurio u porcelansku ručicu. Čitali su. Onda je primetio da ona plače.

„Nemoj, tako ti boga“, prošaputao je iznervirano. „Ako su nas uhvatili, uhvatili su nas. Moraćemo da priznamo.“

Počela je da se osvrće tražeći maramicu, na šta joj on, shvativši šta hoće, dodade tašnu.

„Gde ti je šešir?“

„Ostavio sam ga dole.“

„O bože!“

„Lepo ti kažem, moraš da se sabereš. Smeo bih da se opkladim da ono nije bio Volter. Zašto bi se, pobogu, vratio u ovo doba? Nikad ne dolazi kući ovako rano, zar ne?“

„Nikad.“

„Kladim se u šta god hoćeš da je to bila ama.“

Ona mu uputi slabašan osmeh. Umirivši se od zvuka njegovog baršunastog, nežnog glasa, uhvatila ga je za ruku i nežno je stisnula. Sačekao je malo da se ona pribere.

„Slušaj, ne možemo daveka ostati ovde“, kazao joj je zatim. „Možeš li da izađeš na verandu i pogledaš ima li koga?“

„Mislim da ne mogu ni da stojim.“

„Imaš li brendija ovde?“

Odmahnula je glavom. Na trenutak se smrknuo, strpljenje mu je bilo na izmaku, nije bio siguran šta da radi. Ona mu iznenada još jače stisnu ruku.

„Šta ako on čeka tamo?“

Na silu se nasmešio, vodeći računa da u glasu zadrži onaj blag, ubedljiv ton, čijeg je uticaja i te kako bio svestan.

„Ne verujem. Razmisli malo, Kiti. To nikako nije mogao biti tvoj muž. Da je ušao i video nepoznat šešir, a zatim se popeo na sprat i našao tvoja vrata zaključana, naravno da bi digao dževu. Sigurno je to bio neko od posluge. Samo bi Kinez tako okrenuo bravicu.“

To ju je donekle umirilo.

„Ipak nije prijatno, čak i ako je to bila samo ama.“

„Nju možemo da podmitimo, a ako bude neophodno, uteraću joj strah u kosti. Nemaš mnogo privilegija kad si državni činovnik, ali tu i tamo možeš da izvučeš poneku korist.“

Uverio ju je. Ustala je i okrenula se ka njemu raširenih ruku. Zagrlio ju je i poljubio. Preplavio ju je zanos koji se graničio s bolom. Obožavala ga je. Kad ju je pustio, otišla je do prozora. Smakla je rezu, odškrinula kapak i provirila napolje. Nigde ni žive duše. Iskrala se na verandu, zavirila u garderobu svog muža, a zatim i u svoj salon. Obe prostorije bile su puste. Vratila se do spavaće sobe i dala mu znak da izađe.

„Nema nikog.“

„Mora da je ono bila samo optička varka.“

„Ne zavitlavaj se. Premrla sam. Idi u moj salon i sedi. Moram da navučem čarape i da nazujem nešto.“

2.

Učinio je kako mu je rekla, a ona mu se pridružila posle pet minuta. Pušio je cigaretu.

„Mogu li sad da dobijem brendi sa sodom?“

„Da, pozvoniću.“

„Čini mi se da ni *tebi* ne bi škodio jedan.“

U tišini su čekali da sluga dođe. Ona mu reče da done-se piće.

„Pozovi laboratoriju i pitaj da li je Volter tamo“, reče mu zatim. „Tamo ti niko neće prepoznati glas.“

Podigao je slušalicu i dao broj telefonistkinji. Pitao je da li je doktor Fejn tamo. Spustio je slušalicu.

„Nije se vratio posle ručka“, reče joj zatim. „Pitaj slugu da li je dolazio ovamo.“

„Ne smem. Biće čudno ako je dolazio a ja to ne znam.“

Sluga je doneo piće i Taunsend se sâm posluži. Kad ju je pitao da li i njoj da sipa jedno, odmahнула je glavom.

„Šta da radimo ako je ono ipak bio Volter?“, upitala ga je.

„Možda se ne bi bunio.“

„Volter?“

U glasu joj se čula neverica.

„Uvek mi je delovao prilično metiljavo. Znaš, neki muškarci ne podnose scene. Dovoljno je razborit da zna da ništa ne dobija ako napravi skandal. Čisto sumnjam da je ono bio Volter, a čak i ako jeste, verujem da neće preduzeti ništa. Čini mi se da bi se pre pretvarao da ništa ne primećuje.“

Ona se nakratko zamisli.

„On me obožava.“

„Pa, tim bolje. Lako ćeš ga obrlatiti.“

Uputio joj je onaj svoj očaravajući osmeh kom nikad nije mogla da odoli. Bio je to spor osmeh, koji je počinjao od njegovih bistrih plavih očiju, a onda se polako širio ka lepo oblikovanim usnama. Imao je sitne, bele i pravilne zube. Bio je to vrlo senzualan osmeh od kog je srce odmah počinjalo da joj se rastapa.

„Ma baš me briga“, rekla je, najednom se razveselivši. „Bilo je vredno toga.“

„Ja sam kriv.“

„Zašto si došao? Zapanjila sam se kad sam te videla.“

„Nisam mogao da odolim.“

„Divan si.“

Blago se nagnula ka njemu, netremice ga posmatrajući tamnim, blistavim očima, usana blago razmaknutih od požude, na šta je on zagrlj. Sa uzdahom zanosa prepustila se njegovim rukama.

„Znaj da na mene uvek možeš da računaš“, rekao joj je.

„Tako sam srećna kad sam s tobom. Volela bih da i ja tebe mogu toliko da usrećim kao ti mene.“

„Ne plašiš se više?“

„Mrzim Voltera“, odvrtila je.

Nije bio baš sasvim siguran šta da kaže na to, pa ju je zato poljubio. Osećao je mekotu njenog lica na svom.

Ali onda ju je uhvatio za ruku i pogledao na mali zlatan sat na njenom doručju.

„Znaš li šta sad moram da uradim?“

„Da uhvatiš maglu?“, reče ona sa osmehom.

On klimnu glavom. Na trenutak se još jače privila uz njega, ali ga je, osetivši njegovu želju da ode, odmah pustila.

„Sram te bilo što zapostavljaš posao. Ajde beži.“

Nikad nije mogao da odoli iskušenju kad je flertovanje posredi.

„Izgleda da jedva čekaš da mi vidiš leđa“, reče veselo.

„Znaš da mrzim što moraš da ideš.“

Izgovorila je to tihim, dubokim i ozbiljnim glasom. On se polaskano nasmeja.

„Na razbijaj tu lepu glavicu zbog tajanstvenog pose-tioca. Gotovo sam siguran da je to bila ama. A ako bude ikakvih problema, računaj na to da ću te izvući iz njih.“

„Imaš li mnogo iskustva u tome?“

Osmehnuo se začuđeno i umirujuće.

„Nemam, ali laskam sebi da nisam nimalo naivan.“

3.

Izašla je na verandu i gledala ga kako odlazi. Mahnuo joj je. Uzdrhtala je dok ga je posmatrala. Imao je četrdeset jednu godinu, ali gipko telo i poletan korak mladića.

Veranda je bila u hladovini i ona ostade da stoji, ležerna, srca umirenog i namirenog ljubavlju. Kuća se nalazila u dolini Hapej, na padini, pošto nisu mogli sebi da priušte život na mnogo prestižnijem ali i skupljem Vrhju. Ali njen odsutan pogled nije takoreći ni zastao na plavom moru i mnoštvu brodova u luci. U mislima joj je bio samo njen ljubavnik.

Naravno da je glupo to što su uradili tog poslepodneva, ali kako da bude obazriva kad je on želi? Već je dolazio dva-tri puta posle ručka, kad vlada takva žega da nikom ne pada na pamet da izlazi, tako da ga čak ni sluge nisu videle da dolazi i odlazi. To što su radili u Hongkongu nije bilo nimalo jednostavno. Mrzela je kineski deo grada i uvek je s nelagodom ulazila u prljavu udžericu nedaleko od Viktorija rouda, gde su se obično viđali. Bila je to stari-narnica, a Kinezi koji su sedeli unaokolo uvek su neprijatelj-ski piljili u nju. Gadilo joj se usrdno smejuljenje starca koji ju je odveo u zadnji deo kuće i uz mračno stepenište.

Uveo ju je u zapušten sobičak; stresla se kad je ugledala veliki drveni krevet kraj zida.

„Ovo je stvarno ogavno, zar ne?“, rekla je Čarliju kad su se prvi put tu našli.

„Bilo je dok ti nisi došla“, odvratio je.

Naravno, sve je zaboravila onog trena kad se našla u njegovom zagrljaju.

O, kako je grozno što nije slobodna, što oboje nisu slobodni! On ne voli svoju ženu. Kitine misli se na trenutak zadržase na Doroti Taunsend. Strašnog li imena! Odmah se vidi koliko ti je godina. Ona nema manje od trideset osam. A Čarli je nikad ne pominje. Naravno da ga je baš briga za nju, smrtno mu je dosadna. Ali on je džentlmen. Kiti se osmehnula s blagonaklonom ironijom: to baš liči na njega, blesavka; možda joj je neveran, ali nikad neće dozvoliti da mu sa usana sklizne ma i jedna uvredljiva reč na njen račun. Bila je prilično visoka, viša od Kiti, ni mršava ni debela, bujne svetlosmeđe kose. Sigurno nikad nije bila lepa, ako se ne računa ona lepota koju nosi mladost, pristojnog mada potpuno neupečatljivog lica i hladnih plavih očiju, neugledne puti bez imalo boje u obrazima. A oblači se kao... pa, kao ono što jeste – supruga pomoćnika konzula u Hongkongu. Kiti se osmehnula i blago slegnula ramenima.

Naravno, nije se moglo poreći da Doroti Taunsend ima prijatan glas. I da je divna majka, Čarli je to uvek napominjao, neko za kog bi njena majka rekla da je žena na mestu. Ali Kiti je nije volela. Nije joj se sviđala njena jednostavnost, a ona učtivost s kojom se ophodila prema ljudima kad dođu kod njih na čaj ili na večeru bila joj je prosto nepodnošljiva jer se po tome videlo koliko je u stvari sagovornik ne zanima. Sigurno je, nagađala je

Kiti, zanimaju jedino njena deca – dva sina su im u školi u Engleskoj, dok će trećeg, šestogodišnjaka, dogodine vratiti kući. Lice joj je bilo poput maske. Smešila se dok je prijazno, učtivo izgovarala ono što se očekuje od nje, ali upravo ta njena učtivost držala je ljude na odstojanju. U koloniji je imala nekoliko bliskih prijatelja, koji su je veoma cenili. Kiti se zapitala smatra li je gospođa Taunsend priprostim. Pocrvenela je. Na kraju krajeva, Doroti nema nikakvog razloga da bude nadmena. Činjenica je da je njen otac bio guverner kolonije, i razume se da je to nešto značilo dok je trajalo – svi ustaju kad uđeš u prostoriju, a muškarci skidaju šešire kad prolaziš u automobilu – ali postoji li iko beznačajniji od penzionisanog guvernera? Otac Doroti Taunsend sad živi od penzije u kućici na Erls kortu. Kitina majka bi smatrala neopisivom gnjavažom kad bi je pozvali da navrati. Kitin otac, Bernard Garstin, uvaženi je advokat i nema nikakvog razloga da uskoro ne postane i sudija. Uostalom, oni žive u Južnom Kensingtonu.

Vilijam Somerset Mom
OSLIKANI VEO

Za izdavača
Dijana Dereta

Lektura
Agencija Tekstogradnja

Korektura
Agencija TEA BOOKS

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-355-9

Tiraž
1000 primeraka

Beograd 2021.

Izdavač / Štampa / Plasman
DERETA doo
Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA
Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111-31

MOM, Вилијам Сомерсет, 1874–1965

Oslikani veo / Vilijam Somerset Mom ; prevod sa engleskog Aleksandar Milajić. – 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2021 (Beograd : Dereta). – 304 str. ; 20 cm. – (Biblioteka XX vek / [Dereta])

Prevod dela: The Painted Veil / William Somerset Maugham. – Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-6457-355-9

COBISS.SR-ID 31640585